

تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی، بازرگانی خارجی و موازنه پرداخت‌ها در شهریورماه ۱۴۰۳

• نرخ ارز

در شهریورماه ۱۴۰۳ هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۵۹۳/۲ هزار ریال معامله شد که نسبت به مردادماه ۰/۳ درصد کاهش یافته است. همچنین در این ماه نرخ فروش حواله و اسکناس دلار آمریکا در مرکز مبادله ارز و طلا به ترتیب با ۲/۵ و ۱/۸ درصد افزایش نسبت به مردادماه، به رقم ۴۵۶/۷ و ۴۹۳/۱ هزار ریال رسید. علیرغم تداوم تنش‌ها و درگیری‌های نظامی و همچنین وقوع رخداد‌های سیاسی در منطقه، فروکش کردن انتظارات تورمی در برقراری ثبات نسبی در بازار غیررسمی ارز در این ماه موثر بوده است.

• بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان شهریورماه ۱۴۰۳ حدود ۴/۶ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه ۱۴۰۲، معادل ۹/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۵۹/۷ درصد (معادل ۲/۷ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۴۰/۳ درصد (معادل ۱/۸ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان شهریورماه سال جاری نسبت به پایان اسفندماه سال ۱۴۰۲، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور، ۱۲/۸ واحد درصد افزایش یافت.

• بازرگانی خارجی

بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳، ارزش صادرات (بدون احتساب میعانات گازی) و واردات گمرکی به ترتیب ۲۵/۷ و ۳۲/۶ میلیارد دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل هر دو به میزان ۷/۰ درصد افزایش نشان می‌دهند. به علاوه ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی نیز در این دوره به ترتیب ۲/۸ و ۳/۱ درصد افزایش یافته است. همچنین طی شش ماهه نخست سال جاری، وزن صادرات و واردات گمرکی به ترتیب، ۷۰/۳ و ۱۸/۳ میلیون تن بود که نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب، ۴/۱ و ۳/۷ درصد افزایش نشان می‌دهند.

• موازنه پرداخت‌ها

بر اساس برآوردهای مقدماتی، در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳، حساب جاری ترازپرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۱۰/۸ میلیارد دلار برخوردار بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش ۸۳/۹ درصدی نشان می‌دهد. افزایش ۲۰/۶ درصدی ارزش صادرات نفتی تحت تاثیر افزایش مقدار و قیمت نفت خام صادراتی ایران و افزایش ۱۳/۲ درصدی ارزش صادرات غیرنفتی تحت تاثیر افزایش ارزش صادرات گمرکی کشور، در نهایت منجر به افزایش ۱۷/۵ درصدی ارزش صادرات کالا طی دوره مورد بررسی شدند که برآیند مؤلفه مذکور به همراه افزایش ۶/۵ درصدی ارزش واردات کالا تحت تاثیر افزایش ارزش واردات گمرکی، در نهایت منجر به افزایش ۵۵/۲ درصدی مازاد حساب کالا طی این دوره گردید. همچنین رشد مبادلات تجاری و افزایش تردهای فرامرزی کالا و مسافر، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر رشد صادرات و واردات خدمات طی این دوره بودند که برآیند آنها در نهایت منجر به افزایش ۱۹/۳ درصدی کسری حساب خدمات گردید. در شش ماهه اول سال ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه سال قبل، کسری حساب درآمد نیز افزایش پیدا کرد. طی شش ماهه اول سال ۱۴۰۳ خالص حساب سرمایه حدود ۱۲/۴ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل، ۱۵/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. کاهش پرداخت‌های حساب سرمایه تحت تاثیر کاهش تعداد خرید املاک و مستغلات در کشورهای خارجی، یکی از مهم‌ترین علل کاهش بدهکاری حساب سرمایه طی این دوره بوده است. به طور کلی، بدهکاری حساب سرمایه (منفی بودن خالص حساب سرمایه) طی شش ماهه اول سال ۱۴۰۳، ناشی از افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم از دنیای خارج می‌باشد.